

Van Mark Slinkman
Aan Algemeen Bestuur
Kopie aan
Datum 04-03-2020
Onderwerp Advies scenariokeuze toekomstige arbeidsvoorwaardenvorming veiligheidsregio's
Telefoon 0653866156
E-mailadres sanne.bastings@vrgz.nl

Memo

Aanleiding

Zoals bekend zijn de veiligheidsregio's vooralsnog uitgesloten van inwerkingtreding van de WNRA (Wet normalisering rechtspositie ambtenaren). Dit houdt in dat voor de Veiligheidsregio's de per 31-12-2019 bevroren CAR-UWO geldt (waarbij salarisontwikkelingen van cao gemeenten wel worden gevolgd). Voor het jaar 2020 heeft de VNG aangegeven deze rechtspositie te blijven ondersteunen. Het is nog onbekend welke rechtspositie vanaf 2021 voor (personeel van) veiligheidsregio's zal gelden. Het is daarom van belang dat de veiligheidsregio's zich op dit vlak gaan organiseren zodat de arbeidsvoorwaardenvorming voor het personeel van de veiligheidsregio's voor de toekomst geborgd is. Een collectieve aanpak is daarbij zeer gewenst.

Keuze uit twee mogelijke scenario's

Verschillende mogelijkheden zijn onderzocht (o.a. door Vijverberg advocaten en adviseurs) voor de situatie na 2020. In de vergadering van het Veiligheidsberaad van 9 december 2019 zijn deze besproken en is geconcludeerd dat twee scenario's reëel worden geacht om te komen tot collectieve arbeidsvoorwaardenvorming voor de veiligheidsregio's. Afsproken is deze scenario's voor te leggen aan de verschillende veiligheidsregio's zodat zij zich kunnen uitspreken over hun wens voor de toekomst. Dan gaat het om:

Scenario 1: De veiligheidsregio's dienen een verzoek in om lid te worden van de Werkgeversvereniging Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties en verbinden zich daarmee aan de Cao SGO;

Scenario 2: De veiligheidsregio's maken (conform het (unanieme) advies van de Brandweerkamer) een eigen cao en richten daartoe gezamenlijk een eigen werkgeversvereniging op. Bij de totstandkoming van deze cao wordt zoveel mogelijk getracht aansluiting te vinden bij de Cao Gemeenten.

Het verzoek aan iedere regio is nu om voor **1 juli 2020** bij het Veiligheidsberaad aan te geven welk scenario de voorkeur heeft.

Overwegingen voor de twee scenario's

Hierna zijn de twee scenario's met elkaar vergeleken. Samengevat komt dit op het volgende neer:

	Belangrijkste voordelen	Belangrijkste nadelen	Overige overwegingen
Scenario 1 lid worden van WSGO	<ul style="list-style-type: none"> Inrichting en structuur werkgeversvereniging is al aanwezig. Goede borging van volgen arbeidsvoorwaarden gemeentelijke sector. Verdere normalisering van arbeidsvoorwaarden van veiligheidsregio's. 	<ul style="list-style-type: none"> Verder uitstel/afstel van de WNRA is uitgesloten. Impliceert dat de huidige vorm van 'de vrijwilliger' niet houdbaar is. Mogelijk eigen onderhandeling nodig (vgl met huidige Brandweerkamer) tbv de brandweerhoofdstukken, omdat reikwijdte van de CAO SGO moet worden aangepast (wat niet bij de doelstellingen past). Alternatief is om naast het lidmaatschap WSGO een eigen werkgeversvereniging op te richten voor de brandweerhoofdstukken. 	<p>In de huidige reikwijdte van de Cao SGO zitten de VR'en niet. Die reikwijdte moet dan tijdig worden aangepast. Lid worden van de WSGO is daarna mogelijk, maar het is niet aannemelijk dat de brandweerhoofdstukken – gezien de statuten van de WSGO – onderdeel worden van de Cao SGO. Tevens zal, naar verwachting, het lidmaatschap van de 25 veiligheidsregio's niet als collectief worden aangemerkt vanwege het risico van onderhandelingsdruk. De positie van de veiligheidsregio's ten opzichte van de andere GR-en is daarmee kwetsbaar.</p>
Scenario 2 oprichten eigen werkgevers- vereniging	<ul style="list-style-type: none"> Uitstel/afstel van de WNRA blijft mogelijk. Impliceert dat een afwijkende positie voor (een deel van) de vrijwilligers mogelijk blijft. Specifieke brandweervraagstukken kunnen in landelijke kaders worden geregeld, wat recht doet aan de bijzondere doelgroep. Eigen regie op vaststellen eindresultaat. 	<ul style="list-style-type: none"> De besluitvorming, inrichting en op orde brengen vergt langere tijd, terwijl er vanaf 2021 er geen rechtspositie meer is. Risico op afwijken van cao gemeenten/ BW door sterke positie van vakbonden. Collectiviteit is van belang ten behoeve van een sterke positie richting vakbonden en landelijke eenduidigheid in arbeidsvoorwaarden. 	<p>Voorwaarde is dat er een structurele bindende afspraak gemaakt wordt met beide partijen dat de cao gemeenten/BW gevolgd wordt (al dan niet vertaald in een rechtspositie), voor zover relevant.</p>

Kosten twee scenario's

Op dit moment is het nog niet mogelijk een inschatting te maken van de kosten van deze scenario's. Een en ander zal afhangen van de keuzes die gemaakt worden. Wat wel duidelijk is, is dat de kosten voor scenario 1 nagenoeg gelijk zullen zijn aan de kosten voor scenario 2, aangezien de WSGO geen enkele deskundigheid en onderhandelingsondersteuning in huis heeft. De huidige kosten voor lidmaatschap (1.000 tot 3.000 euro) zullen zeker niet voor de veiligheidsregio's gaan gelden, mocht hen worden toegestaan lid te worden. Er is dus geen reden om vanwege kosten voor het een of het ander te kiezen.

Advies

Als Veiligheidsregio een voorkeur uit te spreken voor het zogenaamde 'scenario 2': te weten de oprichting van een eigen werkgeversorganisatie voor het afsluiten van een eigen cao/rechtspositie.

Dit, omdat hiermee een heldere arbeidsvoorwaardenstructuur voor de gehele sector wordt gecreëerd, typische brandweer- en crisisbeheersingsvraagstukken rond bijvoorbeeld roosters en doorstroom in landelijke kaders kunnen worden geregeld en er recht wordt gedaan aan de bijzondere figuur van de veiligheidsregio en de daarbij specifieke arbeidsvoorwaarden. (De bijzondere figuur van de veiligheidsregio en de bijzondere positie als werkgever heeft betrekking op de vele soorten werknemersgroepen (zoals beroepsbrandweer, vrijwillige brandweer, crisisbeheersing, 24/7 beschikbaarheid en inzetbaarheid, en de verschillen tussen de regio's, bijvoorbeeld met of zonder RAV of GGD) met specifieke en toegesneden arbeidsvoorwaarden).

Hoe nu verder

Nadat alle 25 veiligheidsregio's zich hebben uitgesproken, is het doel in de vergadering van het Veiligheidsberaad die in juli plaatsvindt te komen tot een gedragen keuze voor één van de scenario's en tevens afspraken te maken over de benodigde vervolgstappen.

Belangrijk aandachtspunt bij beide scenario's is dat iedere veiligheidsregio slechts kan besluiten tot het oprichten van een vereniging als dit is opgenomen in de Gemeenschappelijke Regeling. Als dit niet het geval is zullen zij hun Gemeenschappelijke Regeling moeten aanpassen. Een besluit tot lid worden van een werkgeversvereniging kan pas worden genomen nadat de raden van de deelnemende gemeenten een ontwerpbesluit is toegezonden en in de gelegenheid zijn gesteld om hun wensen en bedenkingen ter kennis van het Algemeen Bestuur te brengen. Omdat dit en het daarna vormen van een werkgeversvereniging veel tijd zal vragen, kan overwogen worden om de VNG te vragen de CAR-UWO nog 1 jaar langer te onderhouden ten behoeve van het doorlopen van een zorgvuldig proces.